

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**
Wersja arkusza: **X**

Z.04-X-16.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Zmniejszenie sprawności fizycznej u ludzi starszych wynika ze

- A. zwiększenia siły mięśni.
- B. zwiększenia masy mięśni.
- C. zmniejszenia ruchomości w stawach.
- D. zmniejszenia zawartości tkanki tłuszczowej.

Zadanie 2.

Wraz ze starzeniem się organizmu bardzo często następuje

- A. poprawa pamięci krótkotrwałej.
- B. gorsza percepcja tonów wysokich.
- C. zwiększenie ilości mazi stawowej.
- D. gorsze widzenie w oddali niż w bliży.

Zadanie 3.

Pacjentka chorująca na reumatoidalne zapalenie stawów ponownie została przyjęta na oddział z powodu zaostrzenia choroby. Ma obniżony nastrój, jest pesymistycznie nastawiona do leczenia, płacze, nie ma apetytu. Można podejrzewać, że u pacjentki występuje

- A. mania.
- B. regresja.
- C. depresja.
- D. psychoza.

Zadanie 4.

Podstawowymi metodami wykorzystywanymi przez opiekuna do zbierania danych o pacjencie leżącym, w celu rozpoznania jego problemów i potrzeb, są:

- A. pomiar masy ciała i ciśnienia krwi.
- B. obserwacja, wywiad, analiza dokumentacji.
- C. przeprowadzenie ankiety, badanie wzroku i słuchu.
- D. wyniki badań podstawowych, zebranie informacji na temat chorób przewlekłych w rodzinie.

Zadanie 5.

Aby rozpoznać u pacjenta leżącego, z logicznym kontaktem słownym, niezaspokojoną potrzebę wydalania, najlepszymi metodami będą

- A. obserwacja i wywiad z rodziną.
- B. obserwacja i wywiad z chorym.
- C. rozmowa z pielęgniarką i analiza skali Lawtona.
- D. analiza historii choroby pacjenta i rozmowa z lekarzem prowadzącym.

Zadanie 6.

U osoby chorej na cukrzycę typu drugiego mogą pojawić się problemy dotyczące

- A. skóry, typu czyraki.
- B. przyswajania żelaza.
- C. układu ruchu, typu zwyrodnienia.
- D. zmniejszonego przyjmowania płynów.

Zadanie 7.

Mężczyzna aktywny zawodowo uległ wypadkowi, w wyniku którego stał się w dużej mierze zależny od osób opiekujących się nim. Często, gdy opiekun proponuje mu wykonanie określonych działań czy zabiegów, podopieczny odmawia twierdząc, że nie ma w tej chwili ochoty na daną czynność. Czasem próbuje ją wykonać samodzielnie, a przy niepowodzeniu złości się. Takie postępowanie wiąże się z niezaspokojoną potrzebą

- A. bezpieczeństwa fizycznego.
- B. rozwoju zainteresowań.
- C. autonomii.
- D. dominacji.

Zadanie 8.

W przypadku wystąpienia osłabienia jednej kończyny, bełkotliwej mowy i zaburzeń równowagi u pacjenta, opiekun medyczny powinien

- A. zgłosić lekarzowi podejrzenie udaru mózgu.
- B. położyć pacjenta do łóżka, zapewniając ciszę i spokój.
- C. zgłosić pielęgniarce oddziałowej nietrzeźwość pacjenta.
- D. dostarczyć pacjentowi wózek inwalidzki do poruszania się.

Zadanie 9.

Pani Janina dwa dni temu została przyjęta na oddział neurologiczny z przetoką jelitową. Samodzielnie zmienia woreczki stomijne, ale zabieg ten wykonuje nieprawidłowo. W tej sytuacji opiekun medyczny powinien poinformować pacjentkę, że zdejmując woreczek stomijny powinna go odkleić od

- A. prawego boku do lewego boku.
- B. lewego boku do prawego boku.
- C. góry do dołu.
- D. dołu do góry.

Zadanie 10.

Toaletę jamy ustnej u pacjentki obłożnie chorej lub nieprzytomnej wykonuje się głównie w celu

- A. zapewnienia czystości zębów pacjentki.
- B. obserwacji zmian patologicznych występujących na błonie śluzowej jamy ustnej.
- C. zapobiegania zmianom patologicznym w jamie ustnej pacjentki lub ich pielęgnacji.
- D. zapewnienia prawidłowego poziomu higieny przedsonka jamy ustnej lub języka pacjentki.

Zadanie 11.

Dokładne osuszenie skóry po toalecie ciała i zastosowanie zasyпки w miejscach między fałdami skórnymi, szczególnie u osób z nadwagą, ma na celu

- A. zapobieganie odparzeniom.
- B. poprawę funkcjonowania skóry.
- C. poprawę komfortu psychicznego.
- D. zapobieganie atopowemu zapaleniu skóry.

Zadanie 12.

Jednym ze wskazań do ułożenia pacjenta w pozycji wysokiej jest

- A. duszność.
- B. owrzodzenie podudzi.
- C. niedowład połowiczny.
- D. ból kręgosłupa lędźwiowego.

Zadanie 13.

Niewłaściwe przemieszczanie chorego w łóżku, typu przeciąganie chorego zamiast unoszenia, może

- A. spowodować niedokrwienie skóry.
- B. przyczynić się do powstania odleżyny.
- C. utrudnić właściwą pielęgnację chorego.
- D. przyczynić się do powstania przykurczy.

Zadanie 14.

Pacjent z niedowładem lewostronnym i niewielkimi trudnościami samoobsługowymi jest spocony. Najlepszym sposobem utrzymania skóry w czystości będzie

- A. zachęcenie go do samodzielnej kąpieli w wannie.
- B. samodzielne umycie się pacjenta przy umywalce.
- C. pomoc pacjentowi podczas kąpieli pod prysznicem.
- D. toaleta ciała pacjenta w łóżku wykonana przez opiekuna.

Zadanie 15.

W zestawie do wymiany worka na mocz, oprócz czystego worka na tacy, powinny znajdować się co najmniej:

- A. miska, gazik, 2 miski nerkowate, rękawiczki jednorazowe.
- B. 2 miski nerkowate, 3 pary rękawiczek jednorazowych, pean.
- C. pean, serweta jednorazowa, miska nerkowata, rękawiczki jednorazowe.
- D. miska nerkowata, 2 pary rękawiczek, serweta jednorazowa, gazik, miska.

Zadanie 16.

Jedną z zasad obowiązujących w trakcie wykonywania toalety ciała chorego w łóżku jest

- A. mycie ciała pacjenta od części brudniejszych do czystszych.
- B. mycie ciała pacjenta od części czystszych do brudniejszych.
- C. uniesienie wezglowia łóżka chorego na czas trwania zabiegu.
- D. każdorazowa zmiana bielizny osobistej chorego.

Zadanie 17.

Aby poprawić pozycję zsuwającego się z wózka pacjenta, opiekun powinien stanąć

- A. z boku wózka, podłożyć jedną rękę pod udo, a drugą pod przeciwległą pachę pacjenta i podciągnąć go do góry.
- B. z przodu wózka, ustabilizować swoimi kolanami kolana pacjenta i podkładając ręce pod pachami pacjenta przesunąć go.
- C. z tyłu wózka, przełożyć swoje ręce pod pachami pacjenta i przytrzymując przedramiona pacjenta podciągnąć go do siebie.
- D. z przodu wózka, pochylić lekko tułów pacjenta ku sobie, przełożyć swoje ręce pod pachami pacjenta, splatając je na plecach i przesunąć pacjenta.

Zadanie 18.

W trakcie wykonywania toalety jamy ustnej u przytomnego, ale niesamodzielnego pacjenta, należy

- A. podłożyć pod brodę pacjenta ręcznik.
- B. posadzić pacjenta z pochyleniem do przodu.
- C. przytrzymywać głowę pacjenta w trakcie mycia zębów.
- D. zabezpieczyć poduszkę przed zamoczeniem, rozkładając na niej ręcznik.

Zadanie 19.

Wykonując zgodnie z algorytmem toaletę całego ciała u pacjenta leżącego w łóżku, po umyciu brzucha należy

- A. podmyć pacjenta.
- B. umyć jego plecy i pośladki.
- C. założyć pacjentowi górną część pizamy.
- D. założyć pacjentowi dolną część pizamy.

Zadanie 20.

W trakcie rozmowy z 85-letnią, nowoprzyjętą do szpitala pacjentką, opiekun usłyszał, że jej syn często ją bije. Na odsłoniętych częściach ciała pacjentki nie widać uszkodzeń ani siniaków. W tej sytuacji opiekun powinien

- A. spróbować wytłumaczyć pacjentce, że to nieprawda i zawodzi ją pamięć.
- B. przekazać informację pielęgniarce lub lekarzowi prowadzącemu.
- C. jak najszybciej porozmawiać z synem, oczekując wyjaśnień.
- D. natychmiast zgłosić sprawę do prokuratury.

Zadanie 21.

Ścieląc puste łóżko, należy odłożyć na krzesło

- A. poduszki, kołdrę, podkłady, prześcieradło, usunąć okrucy z materaca, nałożyć kolejno dolne warstwy pościeli, kołdrę i poduszki.
- B. kołdrę, usunąć okrucy z prześcieradła i podkładów, poprawić ułożenie podkładów i poduszek, nałożyć kołdrę.
- C. poduszki, przesunąć kołdrę, usunąć okrucy z prześcieradła i podkładów, poprawić ułożenie kołdry, położyć poduszki.
- D. kołdrę i podkłady, usunąć okrucy z prześcieradła, poprawić prześcieradło i poduszki, nałożyć podkłady i kołdrę.

Zadanie 22.

Zakładanie koszuli nocnej osobie z niedowładem połowicznym prawostronnym należy zacząć od

- A. kończyny górnej lewej.
- B. kończyny górnej prawej.
- C. głowy, a następnie założyć rękaw na kończynę górną lewą.
- D. głowy, a następnie założyć rękaw na kończynę górną prawą.

Zadanie 23.

Przed przystąpieniem do założenia czepca przeciwwszawiczego należy

- A. umyć głowę podopiecznej.
- B. obciąć włosy na długość ok. 1 cm.
- C. ocenić stan skóry głowy podopiecznej.
- D. poinformować inne chore o wszawicy u podopiecznej.

Zadanie 24.

Osoba aktywna, poruszająca się samodzielnie, u której występuje lekki stopień nietrzymania moczu, powinna stosować

- A. woreczki urostomijne.
- B. wkładki urologiczne.
- C. pieluchomajtki.
- D. tampony.

Zadanie 25.

Zamocowanie podłączonego do cewnika worka na mocz powyżej poziomu pęcherza moczowego, może spowodować

- A. cofanie się moczu i niebezpieczeństwo zakażenia dróg moczowych.
- B. trudności w odpływie moczu i krwawienie z pęcherza moczowego.
- C. odpływ moczu do miedniczki nerkowej i jego zaleganie.
- D. nieszczelność cewnika i wyciekanie moczu z cewki.

Zadanie 26.

Wskazaniem do zastosowania ciepłego zabiegu przeciwzapalnego u pacjenta są

- A. krwiaki.
- B. obrzęki.
- C. bóle głowy.
- D. nerwobóle.

Zadanie 27.

Pacjent niesamodzielny, któremu opiekun ma pomóc w przyjmowaniu, leków odmawia ich przyjęcia. W tej sytuacji opiekun powinien

- A. w trybie natychmiastowym podać zlecone leki używając do tego siły.
- B. bezzwłocznie skonsultować się z lekarzem prowadzącym.
- C. uszanować wolę pacjenta i nie podawać leków.
- D. podać leki bez informowania pacjenta.

Zadanie 28.

Duże znaczenie w profilaktyce przeciwoleżynowej u osób starszych, unieruchomionych w łóżku, odgrywa dieta, w której należy zwiększyć ilość

- A. soli.
- B. białka.
- C. tłuszczów.
- D. węglowodanów.

Zadanie 29.

Pacjent po kilku dniach unieruchomienia w łóżku powinien zacząć je opuszczać. Przed wstaniem pacjenta z łóżka (uzyskaniem pozycji pionowej) opiekun powinien przede wszystkim

- A. ocenić stan higieniczny chorego.
- B. wykonać ćwiczenia bierne kończyn dolnych.
- C. posadzić pacjenta na łóżku ze spuszczone nogami.
- D. wywietrzyć pomieszczenie, w którym przebywa pacjent.

Zadanie 30.

O zastosowaniu przymusu bezpośredniego wobec pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, przebywającego w szpitalu, może zdecydować

- A. pielęgniarka, gdy pacjent nie chce połknąć leków nasercowych.
- B. lekarz, gdy pacjent dopuszcza się zamachu przeciwko własnemu zdrowiu.
- C. opiekun medyczny, gdy pacjent zachowując się agresywnie niszczy przedmioty znajdujące się w pobliżu.
- D. każda osoba z personelu medycznego, gdy pacjent nie współpracuje i zachowuje się agresywnie wobec innych.

Zadanie 31.

Pacjentowi, u którego zdiagnozowano grzybicę stóp i zastosowano leczenie, opiekun medyczny powinien zasugerować

- A. dokładne nawilżanie skóry.
- B. noszenie gumowego obuwia.
- C. używanie bawełnianych skarpet.
- D. zwiększenie w diecie ilości płynów.

Zadanie 32.

Przeciwwskazaniem do samodzielnego wyjścia pacjenta na spacer do pobliskiego parku będzie przede wszystkim

- A. powtarzające się u niego zaburzenie równowagi.
- B. poruszanie się pacjenta na wózku inwalidzkim.
- C. utrudniony kontakt z pacjentem.
- D. wyciszone zachowanie pacjenta.

Zadanie 33.

Jeżeli pacjentowi, u którego lekarz podejrzewa zakrzepowe zapalenie żył głębokich, lekarz zlecił wykonanie badania rentgenowskiego w pracowni mieszczącej się w innej części szpitala, to opiekun powinien poinformować pacjenta o badaniu oraz

- A. przeanalizować wyniki badania.
- B. towarzyszyć mu podczas przebiegu badania.
- C. zaprowadzić go do pracowni rentgenowskiej.
- D. przewieźć go na wózku inwalidzkim do pracowni rentgenowskiej.

Zadanie 34.

Sprzętem ortopedycznym, który ułatwi przemieszczanie się podopiecznej ze zmianami zwyrodnieniowymi stawu kolanowego, jest

- A. kula.
- B. rotor.
- C. orbitrek.
- D. pionizator statyczny.

Zadanie 35.

Pani Janina jest w piątej dobie po przebytych niepowikłanym zawale serca. W celu aktywizacji ruchowej podopieczna powinna stosować przede wszystkim

- A. biblioterapię.
- B. muzykoterapię bierną.
- C. preorientację zawodową.
- D. stopniowane ćwiczenia ruchowe.

Zadanie 36.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjentowi przytomnemu w trakcie karmienia, opiekun powinien zwrócić uwagę przede wszystkim na

- A. ułożenie pacjenta do karmienia w pozycji płaskiej na wznak.
- B. sprawdzenie czy posiłek zawiera odpowiednią ilość białka.
- C. sprawdzenie czy pokarm ma odpowiednią temperaturę.
- D. używanie do każdej porcji pokarmu czystej łyżki.

Zadanie 37.

Pacjentka będzie miała nazajutrz wykonaną planową operację usunięcia pęcherzyka żółciowego. Opiekun medyczny w trakcie rozmowy z pacjentką powinien

- A. dowiedzieć się czy nie jest uczulona na leki.
- B. zadbać o bezpieczeństwo psychiczne pacjentki.
- C. omówić zagrożenia związane z wykonywanym zabiegiem.
- D. ustalić sposoby i zakres wykonywania czynności higienicznych po zabiegu.

Zadanie 38.

Nowoprzyjęta podopieczna po nocy spędzonej w szpitalu skarży się na to, że nie może spać z powodu chrapania osoby leżącej na łóżku obok. Opiekun powinien

- A. porozmawiać z osobą, która chrapie, uświadamiając, że jest uciążliwa dla innych.
- B. przekonać podopieczną, żeby nie robiła niepotrzebnej awantury.
- C. zaproponować, jeśli to możliwe, przeniesienie do innej sali.
- D. zasugerować wietrzenie sali przed snem.

Zadanie 39.

Po zdjęciu okładu rozgrzewającego gaziki stanowiące warstwę mokrą opiekun powinien

- A. wrzucić do niebieskiego worka.
- B. wyrzucić do czerwonego worka.
- C. wysuszyć i pozostawić do założenia następnego okładu dla tego samego pacjenta.
- D. zdezynfekować, wysuszyć i pozostawić do założenia następnego okładu dla tego samego pacjenta.

Zadanie 40.

Drewniane szpatułki użyte podczas wykonywania toalety jamy ustnej u pacjenta obłożnie chorego opiekun powinien

- A. wrzucić do czarnego worka.
- B. wyrzucić do czerwonego worka.
- C. umyć, moczyć w środku dezynfekcyjnym, wysuszyć.
- D. spryskać środkiem dezynfekcyjnym, umyć i wysuszyć.